

رمان نویس انگلیسی

برندۀ جایزۀ نوبل در ادبیات سال ۲۰۰۷

۷۵

بکی از افتخارات فرهنگستان علوم سوئد و بنیاد اهدای جایزۀ نوبل در سال‌های اخیر این بوده است که برنده جایزۀ نوبل در ادبیات، نویسنده یا شاعری باشد که اعلام نام او همگان را شگفت‌زده کند، شاید به این دلیل که نشان دهد با مطالعات گسترده و سنجیده و از روی بی‌غرضی و احساسی که در مقابله فشارهای خارجی و به ویژه تبلیغات تجاری و سروصدای رسانه‌ها مقاوم بوده، استعداد ناب و شایسته‌ای را معرفی کرده است.

اعلام نام خانم دوریس لِسینگ، رمان‌نویس و داستان‌کوتاه‌نویس انگلیسی به عنوان برنده جایزۀ نوبل در ادبیات سال ۲۰۰۷ هم تا حدودی همگان را غافل‌گیر کرد. سال‌های سال بود که دیگر هم خود این نویسنده و هم دست‌اندرکاران ادبیات و خبرنگاران مطبوعات از برنده شدن او قطع امید کرده بودند. اوج دوران شکوفایی و خلاقیت ادبی دوریس لِسینگ به چیزی حدود بیست سال پیش بر می‌گردد و جایزه‌ای که امسال به او تعلق گرفت می‌باشد در آن ایام به او اهدا می‌شد. به نظر می‌رسد که بنیاد نوبل ناگهان به خود آمده که این بار باید به اهمال یا لجاجت خود درباره بعضی از نویسنده‌گان شایسته ادامه دهد و او را هم مثل دیگر رمان‌نویس انگلیسی، گراهام گرین از بردن جایزه محروم کند و خود را در معرض اتهام غرض‌ورزی و مصلحت‌اندیشی و جبهه‌گیری سیاسی قرار دهد. یک نمونه بر جسته این شیوه کشف و انتخاب چهره‌ای ناآشنا اما پرمایه و شایسته،

برنده جایزه نوبل ادبی سال ۱۹۹۳، یعنی نویسنده زن سیاهپوست امریکایی تونی ماریسون بود که همگان را غافلگیر کرد، چون تا پیش از معرفی او توسط بنیاد نوبل کسی او را، آن چنان که باید نمی‌شناخت و همین امر موجب شد بر معروفیت و اعتبار و بی‌غرضی و صحبت انتخاب فرهنگستان سوئد افزووده شود. از ۱۴ سال پیش که خانم ماریسون از امریکا جایزه نوبل ادبی را گرفت تا امروز هیچ نویسنده دیگری از امریکا موفق به دریافت این جایزه ادبی نشده است. بعضی از خبرنگاران و منتقدان ادبی امریکایی در دو سه دهه اخیر در مقاله‌هایی که به ویژه در مجله ادبی نیوبورک منتشر شده است به موضع ضد امریکایی اعضاء فرهنگستان نوبل ادبیات سخت تاخته‌اند و کوشیده‌اند جایزه را چندان جدی نگیرند.

یادآوری این نکته ضروری است که فرهنگستان سوئد و بنیاد اهدای جایزه نوبل به دولت سوئد یا به هر شرکت و سازمان دیگری مرتبط نیست و برای خود آزادی عمل دارد و بنیادی خود اختخار است. اکنون دریافت جایزه ادبی نوبل، به صورت بالاترین افتخار برای هر نویسنده‌ای در دنیا به شمار می‌آید.

الفرد نوبل دانشمند آگاه و پرمطالعه‌ای بود که پنج زبان زنده دنیا را می‌دانست و از راه اختراع و تولید دینامیت و مواد منفجره ثروت هنگفتی به دست آورد، اما بعدها وجود انش همواره در عذاب بود که چرا با اختراع دینامیت موجب کشته شدن انسانها می‌شود. این بود که چنین سازمانی بنیاد نهاد تا سالانه پنج جایزه در رشته‌های فیزیک و شیمی و پزشکی و ادبیات و «برادری در میان ملت‌ها» یا صلح به «کسانی که در سال پیش، بیشترین نفع را به بشریت رسانده‌اند» اهدا کند. جایزه نوبل ادبی «به نویسنده‌ای اعطای می‌شود که در عرصه ادبی برجسته‌ترین آثار آرمانگرایانه را خلق کرده باشد». شاید این که می‌بینیم در سال‌هایی نویسنده‌گان یا شعرای نمایشنامه‌نویسانی به دریافت جایزه نوبل نایل می‌آیند که غالباً یا گرایش‌های اجتماعی و چپی دارند یا در دوره‌ای از زندگی‌شان چیگرا بوده‌اند، بیشتر به خاطر همین تأکید بر آثار «آرمانگرایانه» باشد.

بنیاد نوبل هر ساله در بیانیه نهایی خود، چکیده‌ای از محتوا و سبک و سیاق و جوهر آشکار یا نهان آثار ادبی هر برنده جایزه را در یک جمله فشرده تعریف می‌کند.

امثال جمله‌ای که در تعریف آثار دوریس لسینگ و رسالت او در نویسنده‌گی اش اعلام شد از این قرار بود: «آن حماسه‌سرای تجربه‌های زنانه که با شکورزی، شور و حرارت و قدرت نهان‌بینی، یک تمدن تقسیم شده را در معرض کاوش دقیق قرار داده است.» می‌بینیم که این تعریف پیچیده و مبهم است. وقتی از دوریس لسینگ پرسیدند

● دوریس لسینگ

۷۷

«فکر می‌کنید این مطلب با رسالتی که شما با توجه به آن آثارتان را می‌نویسید، مطابقت دارد یا نه؟» لسینگ پاسخ داد «راستش من نمی‌دانم که آن‌ها وقتی این مطلب را می‌نوشتند چه در سر داشتند. منظورم این است که آن‌ها با تعداد طیف‌های کاملاً گیج کننده‌ای از نوشه‌های من مواجه بودند. خلاصه کردن همه این طیف‌ها و سبک‌های نویسنده‌گی باید کار دشواری بوده باشد، این طور نیست»^۹ پرسش کننده می‌گوید «بله، درست است. نوشتن بیش از پنجاه کتاب و ترکیب سبک‌های گوناگون نویسنده‌گی در جمله‌ای فشرده تعریف شدنی نیست. با این همه وقتی شروع به نوشتن می‌کنید، پیش از نقل داستان، پیام یا رسالتی در نظر دارید؟»

لسینگ پاسخ می‌دهد «مطلقاً خیر. چون فراموش نکنید که من زمانی کمونیست بودم و ما نمونه‌های بسیار ناجوری از نویسنده به مثابه مهندس روح بشری داشتیم، آن قدر زیاد که همه ما را به وحشت می‌انداخت. می‌دانید، من از افراد چنین نسلی هستم. یکی از کسانی که پس از برندۀ شدن دوریس لسینگ درباره کل آثار او اظهار نظر کرد، کارمن کلیل از مؤسسان مؤسسه انتشاراتی ویراگو بود که گفت فرهنگستان سوئد مدت‌هاست لسینگ را می‌شناسد اما او اولین و مهم‌ترین نویسنده جداسازی جنسی نیست، هر چند برای ادبیات جهان گام‌های مؤثری برداشته و با استفاده از ادبیات

کاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

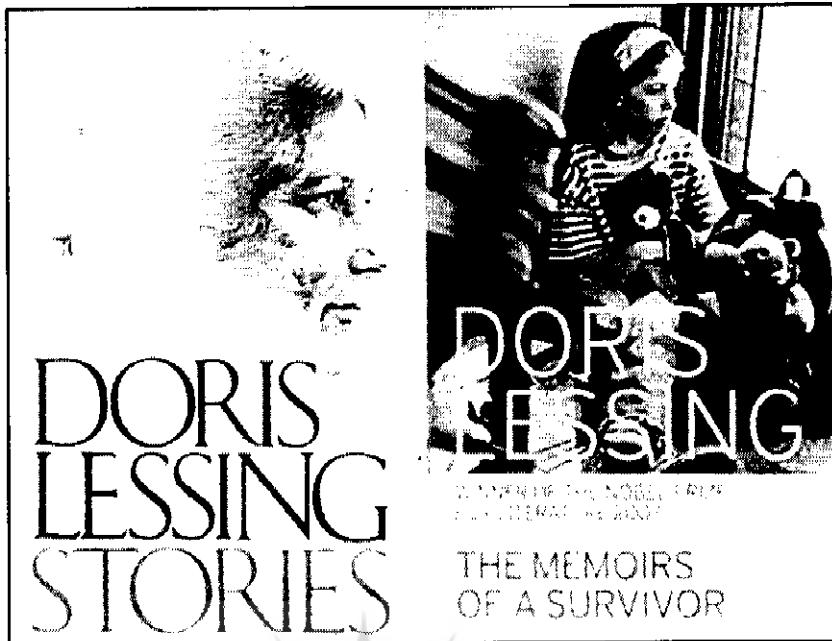
از نخستین سال اهداء جایزه تا امروز، یعنی چیزی حدود ۱۰۶ سال پیش تاکنون دگرگونی‌های زیادی در خط مشی و شیوه‌های گزینش فرهنگستان سوئد و بنیاد اهدای جایزه نوبل ایجاد شده است که بر روی هم از جهاتی تمايانگر پیشرفت و تکامل و گستردگی شدن افق گزینش است. از نخستین سال اهداء جایزه تا پنجاه و هفت سال بعد از آن، تنها دو نفر از خارج از اروپا و امریکا به دریافت این جایزه نایل آمده‌اند. اگر به فهرست برنده‌گان جایزه نوبل در بیست سال گذشته نگاهی بیندازید می‌بینید که چه کشورهای دیگری این جایزه را نصیب خود کرده‌اند. همچنین اکنون تعداد زن‌های برنده جایزه نوبل ادبیات به یازده تن رسیده است که تقریباً نیمی از آن‌ها مربوط به همین دو دهه اخیر است.

دانستای در جداسازی نژادی، جنسی و اجتماعی کاوش کرده است. هر ساله رسانه‌ها و مطبوعات دنیا و از جمله ایران، از چیزی به نام «فهرست نهایی نامزدهای نوبل در ادبیات» نام می‌برند و نام عده‌ای از نویسنده‌گان و شاعران مطرح دنیا را به صورت نامزد دریافت جایزه و امسال حتی نامزد قطعی و حتمی ذکر می‌کنند، حال آن که خود بنیاد نوبل هرگز از وجود چنین فهرستی سخن نگفته است. آن‌ها فقط نام یک نفر را اعلام می‌کنند، نامی که حتی برای خودشان هم تا لحظه‌های آخر نامعلوم است.

اعضاء بنیاد نوبل که باید هر ساله برنده جایزه در ادبیات را انتخاب کنند، همگی سوگند یاد کرده‌اند که سخت راز نگه‌دار باشند. آنچه در جلسه‌ها می‌گذرد، اسمی افراد مطرح و پیشنهاد شده، گزارش‌ها و نامه‌ها باید تا پنجاه سال بعد همچنان مکثوم بماند. می‌گویند که شایعه و شایعه‌پردازی از حرمت جایزه نوبل می‌کاهد، هر چند کسب و کار مطبوعات را از این بابت تا حدودی کم روتق کند. پس آنچه به نام «فهرست نامزدهای نوبل در ادبیات» می‌بینیم، فقط گمانه‌زنی مطبوعات است و نه فهرستی از افراد انتخاب شده یا اعلام شده توسط بنیاد نوبل.

در میان برنده‌گان جایزه نوبل در ادبیات به هنگام اعلام نام آن‌ها، دوریس لسینگ سالخورده‌ترین و اورهان پاموک برنده جایزه نوبل در ادبیات سال گذشته و رمان‌نویس اهل ترکیه، جوانترین آن‌هاست. پاموک علاوه بر جذابیت رمان‌هایش، به خاطر دیدگاهش درباره کشتار ارامنه ساکن ترکیه در سال‌های جنگ اول جهانی و همچنین کشتار وسیع کرده‌های ترکیه در زادگاهش مورد پیگرد قانونی قرار گرفته بود. این امر انتقادها و اعتراض‌هایی را به ویژه در خارج از ترکیه در بی داشت که این اقدام را خلاف اصل آزادی بیان دانسته بودند.

از نخستین سال اهداء جایزه تا امروز، یعنی چیزی حدود ۱۰۶ سال پیش تاکنون دگرگونی‌های زیادی در خط مشی و شیوه‌های گزینش فرهنگستان سوئد و بنیاد اهدای جایزه نوبل ایجاد شده است که بر روی هم از جهاتی تمايانگر پیشرفت و تکامل و گستردگی شدن افق گزینش است. از نخستین سال اهداء جایزه تا پنجاه و هفت سال بعد از آن، تنها دو نفر از خارج از اروپا و امریکا به دریافت این جایزه نایل آمده‌اند. اگر به فهرست برنده‌گان جایزه نوبل در بیست سال گذشته نگاهی بیندازید می‌بینید که چه کشورهای دیگری این جایزه را نصیب خود کرده‌اند. همچنین اکنون تعداد زن‌های برنده جایزه نوبل ادبیات به یازده تن رسیده است که تقریباً نیمی از آن‌ها مربوط به همین دو دهه اخیر است.

دoris lessing در روزی که خبر برندۀ شدنش را شنید، ۸۷ ساله بود و بازده روز بعد ۸۸ ساله شد.

نخستین عکس‌العملی که از خود نشان داد این بود که «جداً مرا انتخاب کرده‌اند؟ پس از این همه سال من برندۀ شده‌ام؟ نام من چهل سال است مطرح بوده، آدم‌های زیادی بوده‌اند که مدت‌ها دلشان می‌خواسته من انتخاب شوم. راستی، چه زیباست که من برندۀ شده‌ام». و اضافه می‌کند که لابد با خودشان فکر کرده‌اند به یک نویسنده مُردۀ که نمی‌توانند جایزه بدھند، پس بهتر است پیش از این که نفس آخر را بکشم، جایزه را به من بدھند.

به مناسبت آغاز هشتاد و هشت ساله شدنش هم در مصاحبه‌ای گفته است «حالا که به زندگی گذشته‌ام نگاه می‌کنم می‌بینم که دهه هزار و نهصد و سی از همه زمان‌ها پر ماجراتر بوده است: روزگار هیتلر و موسولینی، هیتلری که فکر می‌کرد هیچ‌گاه نخواهد مرد. چه روزگاری بودا سیاست‌زدگی آدم را به مرز دیوانگی می‌کشاند».

در مورد معروف‌ترین رمانش دفترچه طلایی که به نوعی کتاب انجیل فمینیست‌ها درآمده است و فمینیست‌ها می‌کوشند او را از جمله پیشروان و طرفداران خود قلمداد کنند گفته است «فمینیست‌ها از من می‌خواهند شهادت دهم که در کنارشان هستم». اما

لینگ با ساده‌اندیشی آن‌ها در قضاوت درباره زن و مرد موافق نیست و به هر حال خود را فمینیست نمی‌داند، هر چند کتاب دفترچه طلایی به نحوی ناخواسته مالامال از آموزه‌های فمینیستی است، به طوری که گروهی از دست‌اندرکاران ادبیات، اهدای جایزه نوبل ادبی را به او، بی‌ارتباط با کمکی که این کتاب به پیشرفت و پذیرش جهانی نهضت فمینیسم کرده است نمی‌دانند.

دوریس لسینگ مت加وز از پنجاه کتاب نوشته است: رمان و مجموعه داستان کوتاه و نمایشنامه و مقاله و فقط یک مجموعه شعر حاوی چهارده شعر. لسینگ در ۲۲ اکتبر ۱۹۱۹ در شهر کرمانشاه به دنیا آمد. پدرش آفرید کوک تیلور در آن هنگام مدیر یکی از شعبه‌های بانک شاهنشاهی ایران بود. پدرش در سال ۱۹۲۴ در سفری به لندن در نمایشگاهی در وملی، در غرفه رودزیا مقداری ذرت می‌بیند و در کنار آن اعلانی که نوشته بود هر کس ذرت کشت کند در یک چشم به هم زدن ثروتمند می‌شود. با دیدن این اعلان به جای این که به ایران برگردد، تصمیم می‌گیرد به رودزیا مهاجرت کند. لسینگ تا شش سالگی همراه خانواده‌اش در ایران می‌ماند و آنگاه همراه با خانواده به کشور آفریقایی رودزیای جنوبی که اکنون زیمبابوه نامیده می‌شود و در آن زمان مستعمره بریتانیا بوده عزیمت می‌کند. «پدر بی آن که از زندگی در آفریقا تجربه‌ای داشته باشد در آنجا می‌ماند تا ذرت و تباکو و آفتاب‌گردان و پنه و سبزیجات کشت کند، روی زمینی که دولت به او داده است، زمینی که در اصل از آن افریقایی‌های بومی بود و دولت از آن‌ها گرفته بود و خودشان را به ناحیه دیگری کوچ داده بود. این عمل را در آن زمان «گشودن سرزمین برای توسعه فعالیت سفیدپستان» می‌نامیدند.

به دلایل مختلف، تحصیل رسمی چندانی نکردم و بیشتر به این دلیل که موجودی عصبی بودم، یا بهتر است بگویم: خودرأی و خلاصه در چهارده سالگی مدرسه را ترک کردم.»

بعد به کارهایی مثل پرستاری و تلفن‌چی و منشیگری و ماشین‌نویسی می‌پردازد و ژورنالیست می‌شود و یکی دو داستان کوتاه در نشریه‌های ادبی به چاپ می‌رساند. در آفریقا دوبار ازدواج می‌کند، هر دو ناموفق. شوهر اول انگلیسی است و از او صاحب دو فرزند می‌شود. شوهر دوم آلمانی و چپگرا و ضد تبعیض نژادی است. با توصیه او لسینگ به حزب کارگران رودزیا می‌پیوندد. صاحب یک فرزند پسر به نام پیتر می‌شود. با هر دو شوهر، هر کدام بیش از چهار سال دوام نمی‌آورد. «چون برای زندگی زناشویی ساخته نشده بودم، با اراده‌ای قوی و اقبال سازگار از آن پس دیگر ازدواج نکردم.» (بسته

● دوریس لسینگ

شدن نطفه فمینیسم

در سی سالگی همراه با پیتر آخرین فرزندش به انگلستان می‌رود. «در لندن تا مدتی برای این که نویسنده بشوم سختی کشیدم، پول نداشتم. لندن در آن زمان گرفته، سرد و جنگ‌زده بود و در هیچ جای آن نشانی از شادمانی دیده نمی‌شد. بعدها اوضاع بهتر شد. از زندگی در لندن خیلی لذت برده‌ام، چون جای بسیار مناسب است برای نویسنده‌ای که می‌نویسد و کاری به پستد بازار ندارد.» در همین لندن بیش از پنجاه اثر داستانی و غیرداستانی می‌نویسد. در آثار داستانی اش از رمان‌های تاریخی گرفته تا رمان‌های عاشقانه و روان‌شناسی و علمی - تخلیل وجود دارد.

نوشته‌های لسینگ گسترده وسیعی از لحاظ ژانر، مکان و قایع و تکنیک‌های روایی را دربر می‌گیرد اما نوعی دلبستگی‌های مشخص و واحد تقریباً در همه آثارش استمرار دارد: تحلیل فرهنگ و فرآیندهای اجتماعی معاصر؛ دریافت معنای تاریخی و مصیبت‌بار قرن بیستم و تلاشی برای مرتبط دانستن این معنا با ناخنودی‌ها و نگوذبختی‌های شخصی؛ تأکیدی عرفانی و گاه یوتوبیایی بر حالت‌های متعالی آگاهی و نیز تجربه‌های زندگی در آفریقا و بی‌عدالتی‌ها و تبعیض نژادی و فقر حاصل از این بی‌عدالتی‌ها. وقایع دو رمان نخست چاپ شده‌اش علف آواز می‌خواند (۱۹۵۰) و مجموعه

داستان کوتاه این بود ایالت ریس پیر قیله (۱۹۵۱) در کشور آفریقا می‌گذرد. پس از آن رمان‌های پنج گانه پچه‌های خشونت را نوشت که غالباً مارتان کوتشت نامیده می‌شد و موقفيت او را به صورت یک رمان‌نویس رئالیست با گرایش شدید به سوسیالیسم و گنجایش بخصوص برای هویت بخشیدن به نیروهای اجتماعی و عاطفی که شکل دهنده زندگی زنان است تثییت کرد.

هر چند درونمایه اصلی رمان‌های او غالباً برخورد و تأثیر متقابل و ظرفی و گاه ویرانگر روابط مردان و زنان است، همواره دیدگاه و تجربه‌های سبک و سیاق آثارش را دائمآ توسعه داده است. موضوع دو رمانی که در سال‌های ۱۹۷۱ و ۱۹۷۳ نوشته است اختلال‌های عصبی و روانپریشی است. پنج رمانی که از سال ۱۹۷۹ تا ۱۹۸۳ نوشته رمان‌هایی تمثیلی و خیال‌بافانه است درباره آینده‌ای که در آن ایمازهایی از روابط زن و مرد در کیهان، در عالمی شامل شش منطقه یا شش «طبقه هستی» نشان داده شده است. رمان تروریست خوب را در سال ۱۹۸۶ نوشته است.

چیزی حدود پانزده شانزده مجموعه داستان کوتاه دارد که از آن میان می‌توان به داستان‌های آفریقایی، عادت دوست داشتن و داستان‌های کوتاه دوریس لسینگ اشاره کرد. این داستان‌های کوتاه، به دو بخش تقسیم می‌شوند: داستان‌های اولیه که با آفریقا، جایی که دوران نوجوانی و جوانی و ناسی سالگی‌اش را در آن گذرانده سروکار دارد و داستان‌هایی که ماجراهای آن بیشتر در شهر لندن می‌گذرد، شهری که محل کار و زندگی و فعالیت نویسنده‌اش بوده است. بیشتر داستان‌های کوتاه او به ویژه داستان‌های مربوط به آفریقا رئالیستی است و در میان داستان‌های بخش دوم، چند داستان توگرا و تجربی هم وجود دارد. کیفیت و گیرایی رمان‌های او، نباید مانع شود که خواننده علاقه‌مند، از لذت فراوانی که می‌تواند از مطالعه داستان‌های کوتاه او ببرد محروم شود. لسینگ ده نمایشنامه نوشته است که پاره‌ای از آن‌ها بارها روی صحنه به اجرا درآمده است.

هشت مجموعه مقاله از جمله خنده آفریقایی و زیر پوست من هم از او منتشر شده است.

فرهنگستان سوئی و بنیاد اهدای جایزه نوبل، در بیانیه خود از میان آثار متعدد لسینگ، شاهکار فمینیستی او یعنی رمان دفترچه طلایی را که در سال ۱۹۶۲ نوشته شده ستوده است و آن را یک اثر پیشگام نامیده است که «همراه با چند کتاب دیگر، دیدگاه قرن بیستم را نسبت به روابط مرد و زن به همگان نمایانده است. او ژانر ادبیات داستانی

را طی نیم قرن برای کشف جدایی‌های نزادی، جنسی و اجتماعی به کار گرفته است.» لیسینگ در دهه ۱۹۵۰ عضو حزب کمونیست بریتانیا شد، به علت مخالفت با آپارتاید و مبارزه علیه به کارگیری سلاح‌های هسته‌ای تا مدت‌ها به او اجازه ندادند وارد خاک آفریقای جنوبی شود.

لیسینگ خود درباره رمان دفترچه طلایی گفته است «درست است که این کتاب ناخواسته حاوی بخشی از نظریه‌های فمینیستی است، اما چیزی که به کتاب ارزش خاصی می‌بخشد، انرژی و نبروی است که من صرف نوشتن آن کردم. کتاب در سال‌های آخر پنجاه سالگی‌ام نوشته شد، ایامی که زندگی پر تلاطمی داشتم، کمونیسم داشت جلو چشم متلاشی می‌شد و من هرچه انرژی که در توان داشتم صرف نوشتن آن کردم، هر چند البته بیشتر در دل‌های زنان را، یعنی حرف‌هایی را که در خلوت آشپزخانه با هم مطرح می‌کنند نوشته بودم.»

دفترچه طلایی اثری قطور و تجربی و نسبتاً جسورانه است درباره تلاش‌های یک زن نویسنده که می‌خواهد معنای وجود «خود» را دریابد، از این رو به یک زندگی بی‌قید و بند و رها از همسر و فرزند را در پیش می‌گیرد. در این رمان تکنیک روایی کم و بیش پیچیده‌ای به کار گرفته شده تا نشان دهد چگونه درگیری‌های سیاسی و عاطفی همراه با

شگردهای درهم آمیزی استاد و مدارک و بریده روزنامه‌ها، تکه‌هایی از خبرهای مطبوعات، مطالبی در باب فیلم و سینما و یادداشت‌های روزانه درهم تنبیه می‌شوند. این زن نویسنده، یعنی آنا وولف، پنج دفترچه دارد با عنوان زن‌های آزاد، درباره آفریقا، سیاست و حزب کمونیست، ارتباط با مردم‌ها، مطالعه آثار یونگ و تغییر خواب. این شکل پراکنده، نمایانگر پراکنگی ذهن شخصیت اصلی است. هیچ چشم انداز واحدی نیست که در آن کل تجربه‌های زندگی او نمایانده شود. دفترچه‌های پراکنده در واقع نمایانگر ترس او از مبتلا شدن به یک اختلال روانی است که با رو به رو شدن با مسائل سیاسی، ادبی و جنسی به صورت یک زن مستقل، او را از پای درمی اندازد. اما در دفترچه آخر یعنی دفترچه طلایی سرانجام به وحدتی تازه دست می‌یابد. دفترچه‌ها رنگارنگ‌اند: سیاه برای کار ادبی، سرخ برای تعهدات سیاسی، آبی برای جستجوی خود از راه روانکاوی، زرد برای خصوصی ترین و پنهانی ترین احساس‌ها و طلایی برای ماحصل همه دفترچه‌های دیگر.

رمان دفترچه طلایی تأثیری بینایین بر آگاهی بسیاری از دختران و زنان امروزی داشته است.

فرهنگستان سوئد، رمان‌های دوره اواخر عمر لسینگ را نوعی دلنشغولی با «پنداری از یک مصیبت جهانی که بشریت را به زور و امنی دارد به زندگی بدوى تری برگردد» تعریف کرده است. این درونمایه در چند رمان سال‌های اخیر او تکرار شده است: رمان فانتزی مارا و دان (۱۹۹۹) و دنباله آن داستان زنوال دان و دختر مارا، گریوت و سگ بوفی (۲۰۰۵). در این آثار، از درون فروپاشی‌ها و هرج و مرچ‌ها، کیفیت نوعی زندگی ابتدایی ظهور می‌کند که به نویسنده یعنی دوریس لسینگ اجازه می‌دهد همچنان امیدواری‌هایش را نسبت به بشریت حفظ کند. آخرین اثر او «شکاف» است که در سال ۲۰۰۵ نوشته شده است.

بیشتر برندگان جایزه نوبل در ادبیات، پیش از نایبل آمدن به این افتخار، از بینایهای فرهنگی کشور خود یا کشورهای دیگر، جایزه‌های ادبی زیادی دریافت کرده‌اند. دوریس لسینگ نیز جایزه‌های زیادی از جمله جایزه سامرست موآم (۱۹۵۴)، جایزه مدیسی اترانژه (۱۹۷۶)، جایزه شکسپیر آلفرد تویفر (۱۹۸۲)، جایزه پالرمو (۱۹۸۷)، جایزه کتاب لوس آنجلس تایمز (۱۹۹۵)، جایزه ادبی دیوید کوهن (۲۰۰۱) و جایزه قلم طلایی سنت دوین (۲۰۰۲) را نصیب خود کرده است.

دوریس لسینگ در ۲۲ اکتبر سال ۱۹۱۹ در شهر کرمانشاه به دنیا آمده است و تا

شش سالگی در ایران بوده است. این خود برای ما نوعی امیدواری است، هر چند گروهی آن را ساده‌اندیشی بینگارند. برنده جایزه نوبل در ادبیات سال گذشته هم اورهان پاموك نویسنده اهل ترکیه، کشور همسایه ما بوده است. بردن جایزه نوبل در ادبیات، امروزه اعتبار و افتخار زیادی در پی دارد. کشورهایی که به این افتخار نایل می‌آیند، انگار عضو یک خانواده برتر فرهنگی می‌شوند. آیا وقت آن نرسیده است که ما نیز به این فکر باشیم که روزی به این خانواده فرهنگی بپیوندیم؟ پس چه خوب است که برای شاعران و نویسندان و ادبیان خود حرمت بیشتری قابل شویم و بیش از پیش به آن‌ها بنا دهیم. اگر از آن‌ها حمایت نمی‌کنیم و وسائل معيشت و بیمه و رفاه‌شان را فراهم نمی‌آوریم، دست کم عرصه را بر آن‌ها تنگ نکنیم. فرهنگ ما پیشینه‌ای پربار و کهنسال دارد و عضو خانواده فرهنگستان جهانی شدن، خیلی دور از شأن نیست.

انتشارات مازیار منتشر کرده است :

- سرگذشت آنا آخماتووا / ایلین فاینشتاين / غلامحسین

میرزا صالح / ۴۰۰۰ ص / ۴۸۰ تومان

- شش نظریه ای که جهان را تغییر داد / پل استراترن /

دکتر توکلی صابری / بهرامی معلمی / ۳۹۶ ص / ۴۵۰ تومان

- به زنوم خوش آمدید / راب دوسالو مایکل یودل / دکتر

توکلی صابری / ۲۶۴ ص / ۳۵۰ تومان

- معماي زنداني / ویلیام پاندستون / عباس علی کتیرایی /

۳۵۶ ص / ۴۰۰ تومان

- هنر تحقیق علمی / و. ا. ب. بوریج / محمد تقی

فرامرزی / ۲۰۶ ص / ۳۰۰ تومان

- درآمدی بر گویش شناسی / علی اکبر شیری / ۱۷۴

ص / ۲۵۰ تومان

انتشارات مازیار - خیابان انقلاب - مقابل دانشگاه تهران

شماره ۱۴۳۰

تلفن: ۶۶۴۶۲۴۲۱